

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

КОРОЛЬ АНАСТАСІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Допускається до захисту:

в.о. завідувача кафедри журналістики та

соціальних комунікацій

канд.політ.н.,

_____ С.В.Бондаренко

« ____ » _____ 20__ р.

“Ветеранська тематика та її роль у медіа”

Спеціальність 061 Журналістика

Випускова робота (медіа-проект)

Керівник:

Єрмакова І. О., старший викладач

кафедри журналістики та соціальних комунікацій

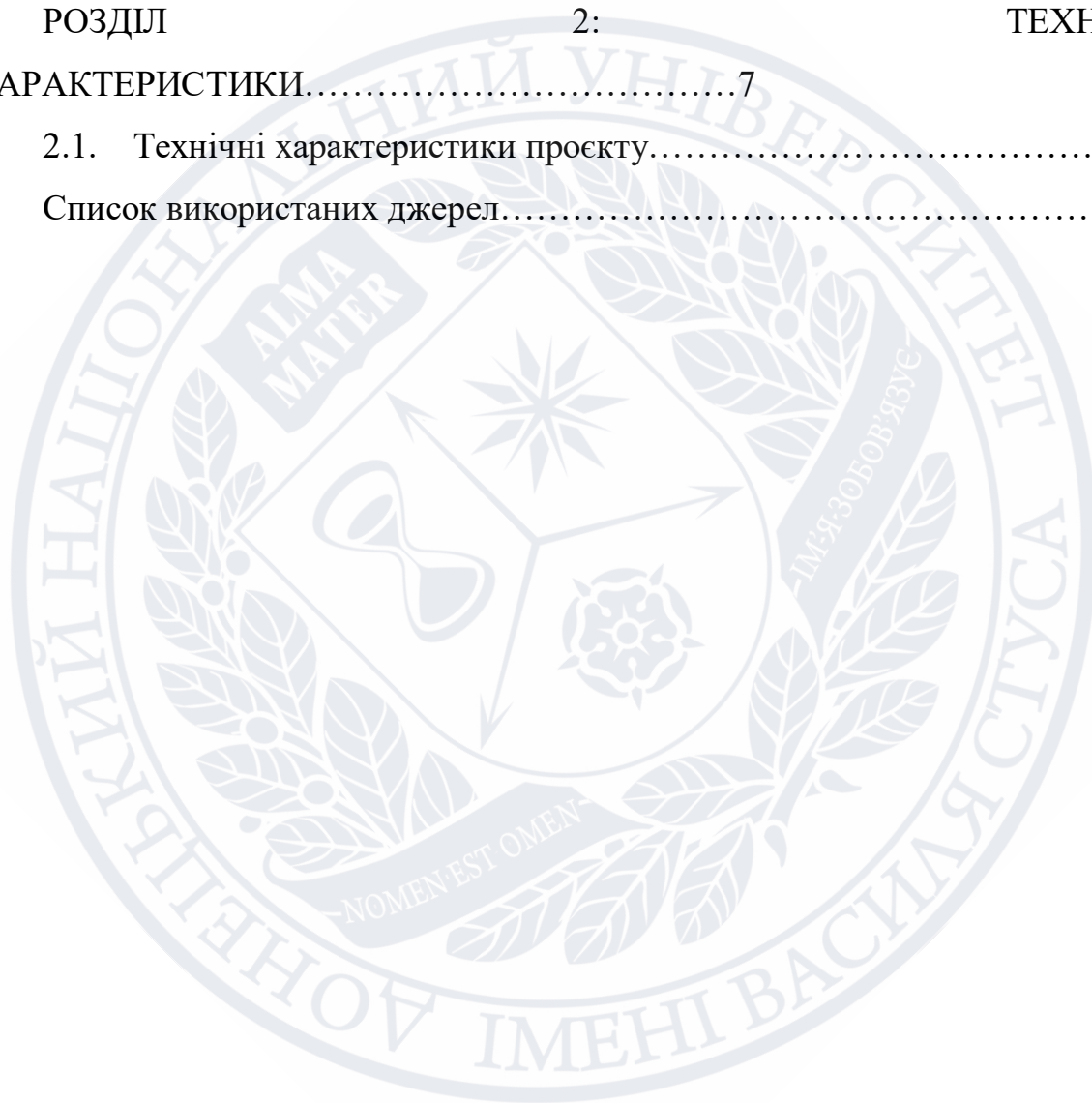
Оцінка: ____ / ____ / ____

(бали за шкалою ЄКТС/за національною шкалою)

Голова комісії: _____

(підпис)

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1: ОПИС ПРОЄКТУ.....	5
1.1. Про доцільність формату.....	5
1.2 Про значення цього і схожих проєктів для суспільства.....	6
РОЗДІЛ 2: ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	7
2.1. Технічні характеристики проєкту.....	7
Список використаних джерел.....	8

ВСТУП

Тема цього дипломного проєкту — це висвітлення ветеранської спільноти в Україні. Оскільки російсько-українська війна, що почалась в 2014 році триває досі, то станом на 1 лютого 2021 року за даними Міністерства у справах ветеранів 405 тисяч людей мають статус учасника бойових дій. З одного боку, ця цифра показує кількість лише тих людей, що отримали цей статус юридично, на практиці ця кількість може виявитись більшою. З іншого, важливо врахувати, що ці 405 тисяч людей хоча і пов'язані спільним досвідом, але вони не є ізольованими від суспільства, тому маючи на увазі 405 тисяч потрібно враховувати, що в них є родичі та друзі. Таким чином стає зрозуміло, що коли ми говоримо про висвітлення в медіа історій ветеранів, то йдеться про висвітлення життя і досвіду вагомої працездатної, часто, проте не завжди, громадсько свідомої частки населення України.

Пори це в суспільстві за 7 років війни досі відчувається певна умовна сегрегація колишніх та нинішніх учасників АТО/ООС та їх родин, про що часто говорять самі ветерани під час спілкування з пресою. І це одна з причин створення дипломного медіа-проєкту на цю тему. “V означає Ветеран” має на меті розповісти і продемонструвати суспільству учасників та учасниць АТО/ООС у першу чергу як таких же людей.

Другою, не менш важливою, причиною створення цього проєкту саме на ветеранську тематику є те, що ветерани наразі в Україні створюють свою спільноту на основі спільного досвіду, подібності проблем і потреби взаємодопомоги. Дослідження цього явища є цікавим і важливим з точки зору журналістики. Створення силами цієї спільноти бізнесу, центрів реабілітації, розвиток ветеранської літератури, яку вже досить часто виносять як окремий жанр, — заслуговує не тільки окремих випадків висвітлення у ЗМІ, а й цілісного і комплексного дослідження — це друга основна причина створення цього медіа проєкту.

Головна ж ідея автора “V означає Ветеран” — створити не нішеве медіа з вузькою тематикою чи серію матеріалів, а за допомогою журналістики дослідити і показати, наскільки це можливо, цілісну картину ветеранської спільноти, окреслити саме поняття ветеран і що за ним стоїть і, звісно ж, нагадувати суспільству, що війна не закінчилась — відповідно, цей соціальний феномен буде розширюватись і продовжувати розвиватись і змінюватись, відповідно суспільство України як таке зазнаватиме змін.

“V означає Ветеран” — це історії людей, які варто почути, щоб спробувати зрозуміти епоху в якій ми живемо.

Інтертекстуальність у описі і назві проєкту: “Комусь треба бути Гаєм Фоксом, щоб іншому у тилу, три роки дарували троянди” відсилає читача до антиутопічного політичного трилеру, що вийшов на екрани в 2006 році, режисера Джеймса Мактіга, екранізації однойменного комікса Алана Мура — “V означає Вендетта”

Ця алюзія є художнім прийомом автора, котрий порівнює героїв та світ Анана Мура з реальністю, в якій живе Україна з 2014 року, також це є невелике нагадування, що окупація Донбасу та анексія Криму була вчинена країною-агресором — Російською Федерацією після перемоги в Україні Революції Гідності (осені-зими 2013-2014рр).

РОЗДІЛ 1: ОПИС ПРОЄКТУ

1.1 Про доцільність формату

Зважаючи на ідеї, що лягли в основу цього проєкту, та які описані вище, важливо зауважити, що “V означає Ветеран” за замислом автора не є серією з 5 матеріалів чи спробою змодельовати нішеве медіа — це скоріше спроба створити специфічний лонгрід, що складається з 5-ти текстів, фотографій та сайту, на який все це поміщено.

Так, на відміну від класичних лонгрідів, “V означає Ветеран” має структуру веб сторінки з розгалуженнями та переходами. така форма покликана бажанням автора нівелювати хронологічний порядок та збереження сильних сторін жанрів, в яких написані окремі тексти. Також такий підхід дає читачеві, з одного боку свободу вибрати, що читати цікавіше, але з іншого занурює в тему одразу.

Окремої специфіки для проєкту “V означає Ветеран” додає художня інтертекстуальність та символізм закладені в назву, гасло та ідею проєкту. Цей інформаційний *продукт створений не тільки для інформування*, консолідації громадської думки чи тлумачення подій - як того вимагають функції журналістики. Проєкт написаний, в першу чергу, щоб дослідити ціле суспільне явище за допомогою інструментів журналістики і передати результати цих досліджень у тій формі, яку випрацював для себе автор.

Можна сказати, що у випадку з “V означає Ветеран”, форма є настільки ж важливою, як і зміст. А автор проєкту керувався не стільки бажанням завоювати аудиторію — скільки створенням продукту в тому вигляді, в якому продиктувала його візія. Тому в цьому випадку важко спрогнозувати реакцію суспільства і конкретну цільову аудиторію. Звісно, одним з базових прийомів журналістики є чітке усвідомлення своєї, аудиторії, адже відштовхуючись від неї журналісти і редакції обирають формат, дизайн і навіть стиль мови, проте “V означає Ветеран” йде від зворотнього, цей продукт створений на ентузіазмі автора, не шукає твою аудиторію, ймовірніше, його читач має цей продукт для себе знайти.

1.2. Про значення цього і схожих проєктів для суспільства

Якщо розглядати російсько-українську війну в розрізі історії, то можна краще усвідомити, в якій складній ситуації була українська армія в питаннях, обмундирування, укомплектування і навіть бойової підготовки — війна стала для України в 2014 р несподіванкою. В аналогічній ситуації опинилась й українська журналістика. Велика частина журналістів, що почали працювати з воєнними темами в 2014 році, керувались бажанням отримати ексклюзив чи висвітлити суспільно важливу тему. Воєнкори з браком досвіду та специфічних навичок часто наражали себе та військових на небезпеку, проте з часом ситуація, як з армією, так і з пресою покращилась.

За ці 7 років змінилась і сама воєнна журналістика в Україні, стало зрозуміло, що, щоб якісно писати чи знімати про війну — не обов'язково навіть їздити на нуль. Війна продовжується у внутрішньо переміщених особах — розкиданих країною, ветеранах, сім'ях загиблих, волонтерах, реабілітаційних центрах, парках з пам'ятними алеями, в середині міністерства оборони і міністерства у справах ветеранів... Занурення журналістів у ці теми — необхідне, оскільки людей, яких так чи інакше торкається тема війни в країні з кожним роком стає більше. “V означає Ветеран” — це своєрідна спроба розповісти про ту війну, яка точиться в середині людей на мирних територіях. Проєкт розкриває важливі соціальні теми, служить документацією дійсності, тому його існування як і створення схожих продуктів — є важливим, хоча такі ініціативи вкрай рідко бувають фінансово успішними.

Частково схожими на “V означає Ветеран” є проєкт журналіста “Радіо Свободи” Андрія Дубчака “DONBAS FRONTLINER”, власне, працюючи над дипломним проєкт автор надихнувся ідеєю Андрія Дубчака створити незалежне медіа, що мало б комплексно показувати війну, демонструючи не тільки події і настрої на фронті, але й те, що відбувається в мирних частинах України з прив'язкою до теми війни.

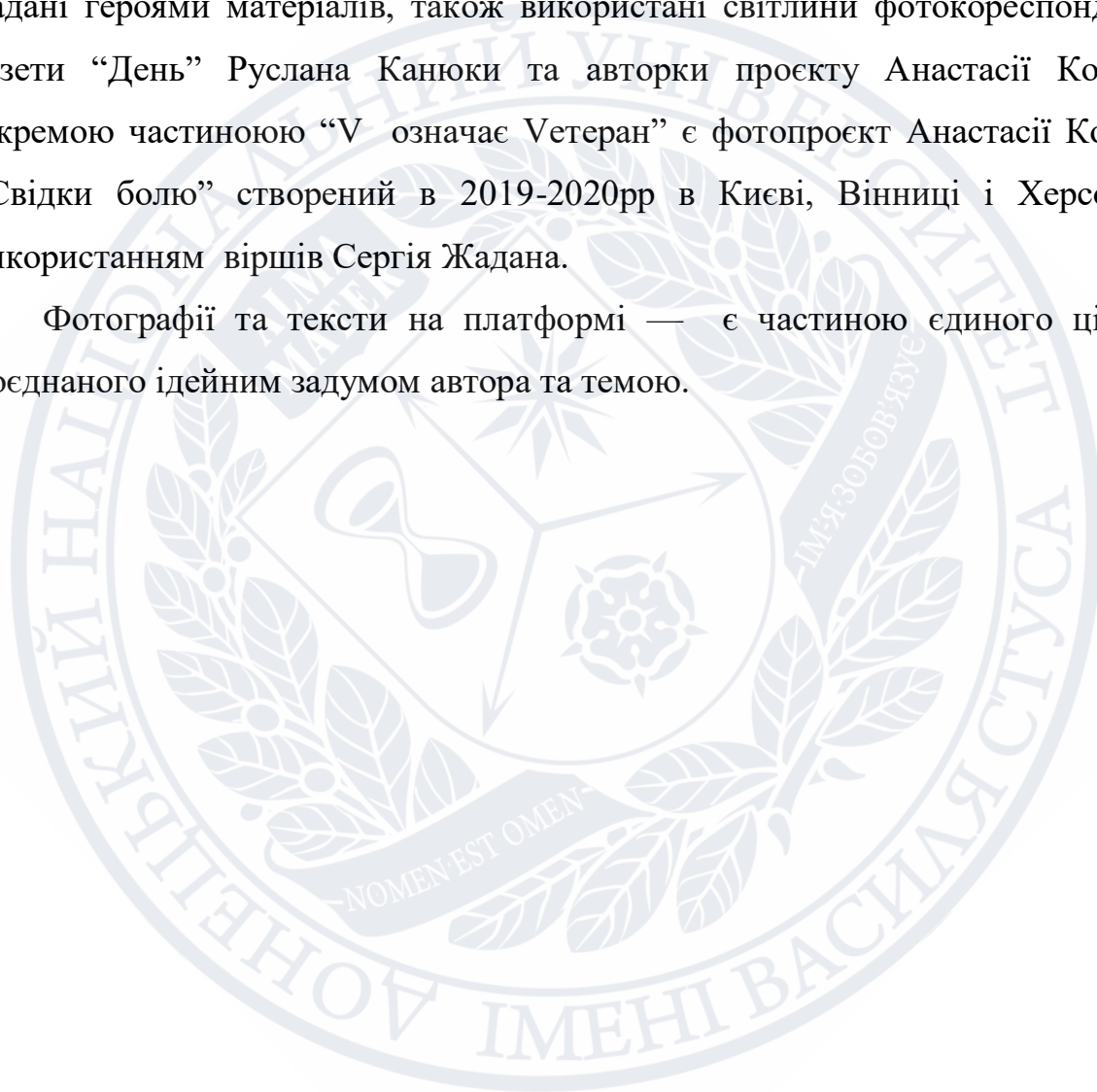
РОЗДІЛ 2: ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

2.1. Технічні характеристики проєкту

“V означає Ветеран” — складається з п’яти текстів об’єднаних на онлайн-платформі Tilda Publishing.

Раніше тексти опубліковані тут вже виходили на шпальтах газет “Місто” та “День”. Для створення цього проєкту використовувались фотографії надані героями матеріалів, також використані світлини фотокореспондента газети “День” Руслана Канюки та авторки проєкту Анастасії Король. Окремою частиною “V означає Ветеран” є фотопроект Анастасії Король “Свідки болю” створений в 2019-2020рр в Києві, Вінниці і Херсоні з використанням віршів Сергія Жадана.

Фотографії та тексти на платформі — є частиною єдиного цілого, поєднаного ідейним задумом автора та темою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Джудит Герман. Психологічна травма та шлях до видужання. Наслідки насильства - від знущань у сім'ї до політичного терору: Видавництво Видавництво Старого Лева, 2015
2. Журналісти стріляють не кулями. - К. : Прес-КІТ , 2012
3. Medialab: ВІРА КАРПІНСЬКА. “Donbas Frontliner: як працюватиме нове медіа про війну”. [Електронний ресурс] режим доступу: <https://medialab.online/newsrooms/donbas-frontliner/>

